

Bet. o. f. t. beslutn. vedr. et letbanesystem i Århus

en letbane i Århus. Socialdemokraterne kan derfor hverken stemme for eller imod beslutningsforslaget.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Enhedslistens medlem af udvalget kan give fuld opbakning til SF's beslutningsforslag. EL er helt enig med forslagsstillerne i, at der er tale om en opgave af national betydning, som staten har et medansvar for, når det gælder medfinansiering. Opgaven er for stor – ca. 2 mia. kr. – til, at Århus Kommune og nabokommuner kan klare det alene. Når staten kan støtte byggeriet af den københavnske metro, bør man også kunne støtte anlæg af en letbane i landets næststørste by.

EL vil gerne have sat tempoet for anlægsarbejdet op. Ifølge det oplæg, som Århus Kommune har fremlagt, vil det vare en halv snes år, inden den første letbane kører, og det er alt for længe. Hvis ikke processen speedes op, vil centrale dele af Århus forinden være blevet kvalt i biler.

Letbaneprojektet vedrører ikke kun Århus, men er et projekt, der kan få ganske stor betydning for regionens pendlere. Vi har med tilfredshed set, at regionsformanden, Johannes Flensted-Jensen, ikke alene ønsker letbanen ført ud i regionen, men også har udtrykt vilje til, at regionen skyder penge i letbanen. I Favrskov Kommune, der er storleverandør af pendlere til Århus, vender borgmesteren sig dels mod, at hans kommune ikke har været med i drøftelserne om letbanen, dels mod, at den først kommer til kommunen i 2025, hvilket han finder er for sent.

Venter man for længe med at føre letbanen ud til de forstæder, hvor pendlere bor, får man ikke sat en prop i bilistpendlingen, og det er jo ét af formålene med at anlægge den. Desuden skal man passe på ikke at gentage den fadæse, man lavede, da metroen i København blev anlagt. Som følge af den fatale linjeføring endte den som en lokalbane, der ikke har været i stand til at mindske den alt for store bilistpendling – en fadæse, som den planlagte metrocityring efter alt at dømme vil gentage.

Også sammenkoblingen af Odderbanen og Grenåbanen har EL's fulde støtte. Dog mener vi, at letbanen vil kunne opnå et langt større passagerunderlag, hvis den kører ad Skanderborgvej-Frederiks Allé og ikke som planlagt i banegraven ind til Århus H.

Meningen med en letbane er, at den skal dæmpe biltrafikken, idet den reducerer det vejareal, bilisterne har til rådighed. Nedsættes fremkommeligheden på vejene, vil der ske en større overflytning fra bil til letbane, når bilisterne opdager, at letbanen er hurtigere. Indføres der tillige restriktioner i de centrale bydele i form af parkeringsrestriktioner m.v., kan den kollektive trafik vise sig at blive langt mere attraktiv, end kommunens rapport lader forstå. Erfaringer fra de byer kloden rundt, hvor der kører letbaner, viser da også, at der kan være tale om endog meget store rejsetidsreduktioner.

Ej heller må letbaneprojektet blive en gentagelse af, hvordan forbedringer ét sted i det kollektive trafiksystem fører til, at der sker samtidige forringelser og nedskæringer andre steder i systemet. Vel skal der ske justeringer, hvor busser og letbaner kører ad de samme ruter, men ikke i det omfang, som var tilfældet i København, da man indførte A-busserne og metroen. En reduktion af busnettet for at kunne finansiere en del af letbanen må ligeledes frarådes, fordi det vil give forringelser i form af flere omstigninger og længere gangafstande.

Endelig opfordrer EL til, at både de borgere, der skal bruge letbanen som rejsende, og de, der får den som nabo, inddrages i langt højere grad. Såvel organisationer som enkeltpersoner har givet udtryk for, at de ikke i tilstrækkelig grad har været inddraget i debatten, og at kommunen stort set kun har beskæftiget sig med sit eget projekt.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.